

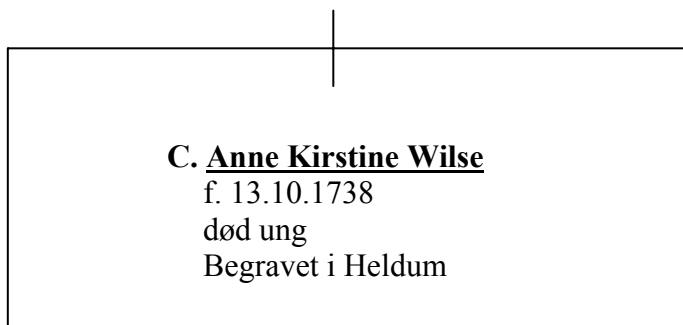
Slægten Wilse

- og dens tilknytning til Thyholm

Af Anna Overgaard

A. Peder Jacobsen Wilse

f. 13.12.1707 død 8.3.1786
Gift med Maren Bjerregaard
f. 4.3.1704 død 6.4.1772
3 børn

C. Anne Kirstine Wilse

f. 13.10.1738
død ung
Begravet i Heldum

B. Jacob Nicolaj Wilse

f. 25.1.1735
død 23.5.1801
i Eidsberg, Norge
gift 3 gang

D. Niels Bjerregaard Wilse

f. 30.3.1740
død 1807
gift med Sara Billeschou
f. 24.6.1750
død 18.4.1793
1 søn

E. Jørgen Billeschou Wilse

f. 15.5.1777
død 5.5.1861 i Ydby
gift med Anne Marie Trapp
død i Ydby 24.6.1846, 58 år

A. Peder J. Wilse

Navnet Wilse stammer fra Mors, hvor faderen tog navn efter landsbyen Vils.

Peder Wilse blev præst i Søndbjerg 1743 og på Jegindø fra 1774. Han havde været rektor ved Latinskolen i Lemvig, indtil den blev nedlagt i 1740. Derefter var han klokker og kordegn ved Lemvig kirke.

Peder Wilse var gift med Maren Bjerregaard fra Nr. Vinkel ved Lemvig. De fik 3 børn.

B. Jacob Nicolaj var den ældste, en dreng med usædvanlige evner og interesser. Geografi og naturvidenskab optog ham fra barndommen af. At han blev teolog skyldtes nok mest faderens påvirkning.

Jacob Wilse var præst i Spydeberg, Norge, fra 1768 til 1785 og derefter i Eidsberg til sin død 1801.

To af hans morbrødre var præster i Norge, så det var måske ikke så tilfældigt, at det netop var Norge, han søgte til.

Ind imellem gjorde Jacob Wilse længere rejser til udlandet. Hans "Rejseiagttagelser" (1790) og "Spydeberg Præstegield" (1779) regnes for hans hovedværker. En kulturhelt har forfatteren Harald Bakke kaldt ham.

Den 14. august 1991 fik Jacob N. Wilse en mindesten i Søndbjerg præstegård samtidig med genudgivelsen af "Spydeberg Præstegield".

Jacob Wilse var gift 3 gange. Hans 1. hustru var ud af præsteslægt fra Thy og hed Anna Cecilia Thorup. Hendes moder døde tidligt, og bedstemoderen, som boede i Søndbjerg, tog sig af hende og her blev hun konfirmeret.

Jacob Wilse og Anna Cecilia blev viet 1770 i Vor Frelsers kirke i København. Af deres 8 børn døde de 4 som små.

Efter endnu 2 ægteskaber efterlod Jacob Wilse sig ved sin død 1801 sin 3. kone samt 11 børn.

D. Niels Bjerregaard Wilse blev cand. theol. 1763 og sognepræst på Jegindø 1769. 5 år senere byttede han embede med sin far i Søndbjerg. Samme år giftede Niels Wilse sig med Sara Billeschou fra Vejbjerggård. Sammen fik de en søn:

E. Jørgen Billeschou Wilse, som blev den sidste sognedegn i Søndbjerg 1801-1821. Han ejede en del år Bilgården i Søndbjerg og boede der.

Den gamle skole lå antagelig lige vest for. Efter 1821 blev skolen flyttet op, hvor børnehjemmet senere kom til at ligge.

Jørgen Billeschou Wilse var gift med Anne Marie Trapp (dt. af degnen Trapp i Hvidbjerg). Ingen af deres børn overlevede. Enten var de dødfødte eller døde som små.

Efter årene i Søndbjerg flyttede degnefamilien til Ydby, hvor Jørgen Wilse blev kirkesanger og skolelærer i Tvolm.

Litteratur:

Spydeberg Præstegield. Spydeberg Bygdebog.

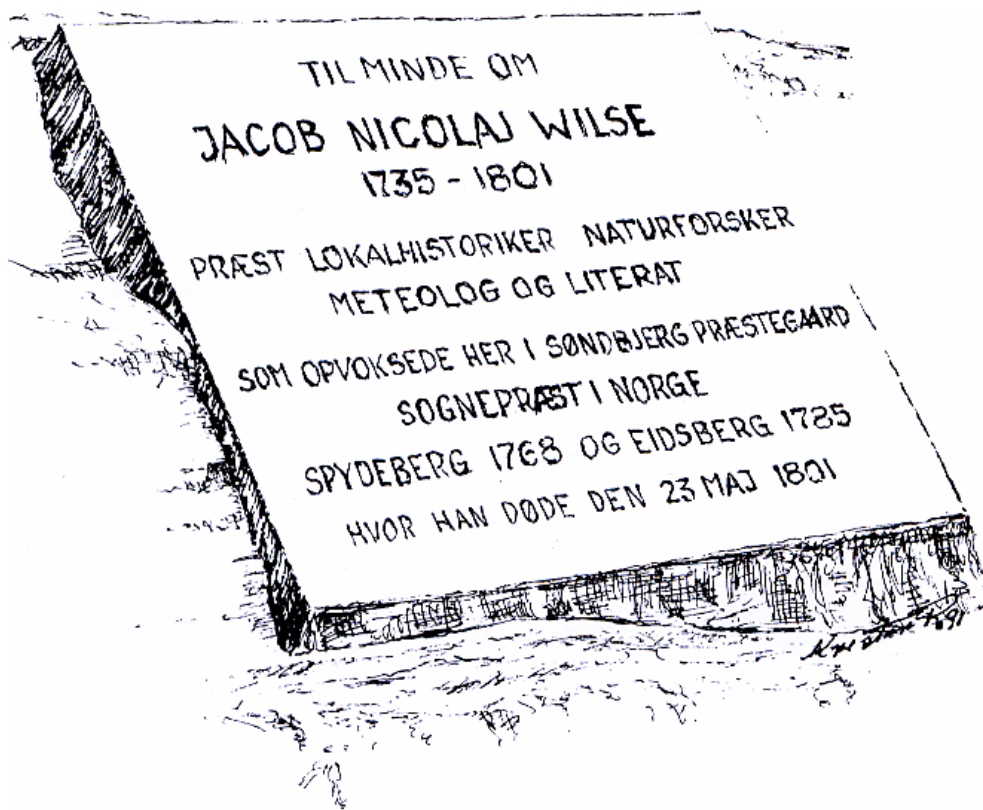
Harald Bakke: Jacob Nicolaj Wilse, en kulturhelt.

Professor Jacob Nicolaj Wilses iagttagelser på Thyholm v/ Benny Boyesen.

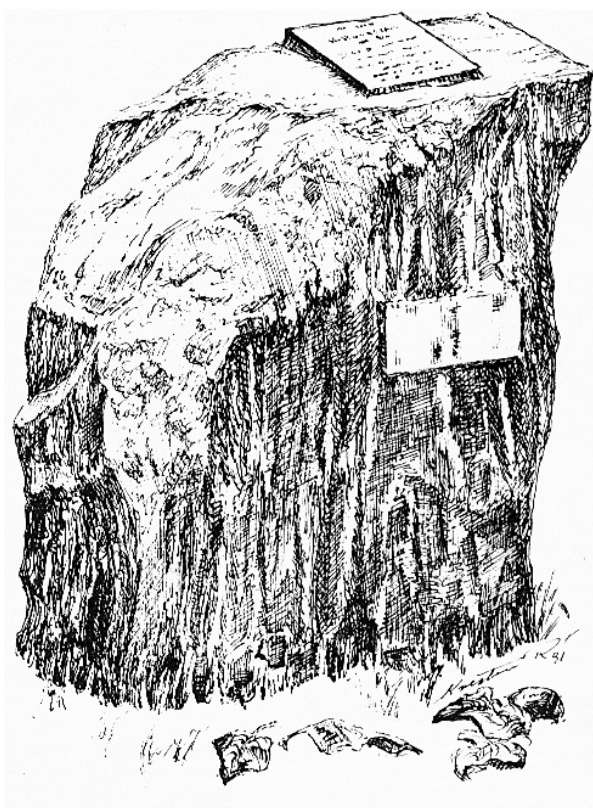
*Sognepræster for Søndbjerg og Odby
Menigheder efter Reformationen*

1	HR. PEDER	1555	15	MIKAEL PALUDAN THORNING	
2	HR. NIELS	15..		CHRISTENSEN	1838-1859
3	HANS LYDERSEN	1559-1571	16	GODTFRED MART. QUIRINIUS	
4	JENS JACOBSEN HØG (HOBRO)	1599		CHRISTOPHERSEN	1859-1872
5	CHRISTEN SKIVE	+ 1605	17	PEDER FALK RØNNE	1872-1885
6	ANDERS NIELSEN LUGGE	+ 1657	18	CARL EDVARD PALUDAN	1885-1921
7	CHR. CHRISTOFFERSEN FLADE	1657-1673	19	VILLIAM AUGUST THELLE	1921-1928
8	KNUD NIELSEN SCHYTTE	1673-1705	20	CHRISTEN NØRSØLLER-JENSEN	1929-1940
9	CHR. THOMSEN HEE	1705-1729	21	ANDERS CHRISTIAN DITLEV	
10	ERIK CHR. GRAVE HVASS	1729-1743		BERTHELSEN	1940-1979
11	PEDER VILSE	1743-1774	22	POUL HANSEN	1979-
12	NIELS BJERREGAARD VILSE	1774-1807			
13	ANDREAS OSTERMANN	1808-1823			
14	FREDERIK HOUGAARD	1823-1838			

Præstetavle på nordvæggen i Søndbjerg Kirke.

Indskrift på Jacob Nicolaj Wilses mindesten ved Søndbjerg Præstegård.

*Forsideillustration:
Jacob Nicolaj Wilses min-
desten ved Søndbjerg Præ-
stegård.
Kresten Rusbjerg*